

नमी तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स

आनन्दकुटी विहार

(आनन्दकुटी विहार गुठीको मासिक मुख्य-पत्र)

पौष

बर्ष-१

अंक-६

नें सं० १०६४

इ० सं० १६७३

वार्षिक ५।-

यो अंकको

-१५०

“आनन्द भूमिको नियम”

- १) “आनन्द भूमि” आनन्दकुटी विहार गुटीको मासिक मुख-पत्र हो । ‘आनन्द भूमि’ प्रत्येक पूर्णमासा निस्तिन्द्रि ।
- २) यसको वार्षिक चन्दा रु. ५।— अर्ध वार्षिक रु. ३।— एक प्रतिको पचास पैसा जुन महीनामा पनि ग्राहक बन्न सकिन्छ ।
- ३) बुद्ध-धर्म सम्बन्धी लेख मात्र यसमा छापिने छ ।
- ४) कुनै लेखकद्वारा प्रकट भएको विचारको उत्तरदायी सम्पादक मण्डल हुने छैन ।
- ५) प्रबन्ध सम्बन्धी पत्रव्यवहार र चन्दा व्यवस्थापकको नाममा पठाउनु पर्छ । पत्र व्यवहार गर्दा खेरि आफ्नो ग्राहक संख्या, पूरा नाम र ठेगाना राम्रोसित लेखी पठाउनु पर्छ ।
- ६) पत्रिका नलिने भएको खण्डमा वा आफ्नो ठेगाना हेरफेर गर्नु परेमा एक महीना अगाडि नै व्यवस्थापकलाई सूचना दिइनु पर्छ ।
- ७) कुनै पनि रचना प्रकाशित गर्ने वा नगर्ने अधिकार सम्पादक मण्डल मै रहनेछ ।

आनन्द भूमि कार्यालय
आनन्दकुटी, स्वयम्भू, काठमाडौं ।

विषय सूची

१. बुद्धवचनामृत	—बौद्धकृषि महाप्रज्ञा	१
२. नेपाली बौद्ध र बुद्ध धर्म	—मागुणवती सासन धज धम्माचरिय	२
३. बर्मीतयेगु शिस्टाचार व इमिगु संस्कृति	—भिक्षु धर्मवंश, बलम्बु	४
४. तुगः चक्रकिं	—श्रामणेर सुमन	६
५. थः भिसा जगत भि		६
६. Bodhisitas	—by Ven. Dhammananda, Mahasthavir	७
७. Sayings of the Buddha		८
८. बौद्ध गतिविधि		९

आण्वण्डु धर्म

“चरथ भिक्खवे चारिकं बहुजनहिताय बहुजनसुखाय लोकानुकम्पाय अत्थाय हिताय सुखाय देवमनुस्सानं । देसेथ भिक्खवे धर्मं आदिकल्याणं मज्जेकल्याणं सात्थं सव्यञ्जनं केवल परिपुणं परिसुद्धं ब्रह्मचरियं पकासेथ ।”

(महावग्ग-विनयपिटक)

भिक्षुहरू ! बहुजन हितको लागि, बहुजन सुखको लागि, विश्वमाथि दयाको लागि, देव र मनुष्यहरूको हित, सुख र कामको लागि संचार गर । भिक्षुहरू ! आरम्भ, मध्य र अन्त समयसम्म कल्याण हुने धर्मको अर्थ र भाव सहित उपदेश दिएर सम्पूर्ण परिशुद्ध ब्रह्मचर्य (धर्म) को प्रकाश पार ।

सम्पादक मंडल-

भिक्षु अश्वघोष, श्री वटुकृष्ण, ‘भृषण’ श्री नहुल्लेवहादुर बज्राचार्य

वर्ष १	आनन्द कुटी	पौष २०३० बुद्ध सम्वत् २५१७	स्वयम्भू	अंक १
--------	------------	-------------------------------	----------	-------

बुद्धवचनामृत—

जुनसुकै काम गर्दा पनि मन अगुआ भई अघि सर्दछ; मन मुख्य भएर जतातै पुगेको हुन्छ । त्यसकारण अशुद्ध मनले कसैले बोल्यो बा केही गन्यो भने बयलको पछि पछि गाडाको पाँगा आए झैं दुःख पछ्चाउँछ; परन्तु शुद्धमनले बोल्यो बा केही गन्यो भने आफ्नो पीछा न छोड्ने छाया आए झैं सुख पछि लागेर आउँछ ।

जतिसुकै राम्रो होस् सुगन्ध विनाको फूलको के काम ? त्यस्तै क्रियाहीन कुरा पनि निष्फल हुन्छ ।

नेपाली बौद्ध र बुद्ध धर्म

— बौद्धऋषि महाप्रजा

नेपालभित्र बौद्ध धर्मविलम्बीहरू अनेक प्रकारले विभक्त भएका छन् । यसरी विभक्त भएता पनि सबैका मूलगुरु गौतमबुद्ध नै हुनुहुन्छ । भगवान् बुद्धका सदुपदेशमा मूल सिद्धान्त जो छ त्यो सिद्धान्त सबै बौद्ध मतावलम्बीहरूले मानेका छन् ।

बौद्ध धर्मको मूल सिद्धान्त हो चतुरार्थ सत्य, विदर्शन ज्ञान, परिशुद्धि र निर्वाण ।

चतुरार्थ सत्य—दुःखले भरिएको संसार, दुःखको कारण अवश्य हुनुपर्छ, दुःखको निरोध गरे निरोध हुन्छ, दुःख निरोधार्थ उपाय पनि छ ।

दुःख परिशुद्धि—आफुले काय, वाक र चित्तद्वारा गरेको सानु, ठूलो, राम्रो नराम्रो कर्मको फल अवश्य भोग्नु पर्छ भन्ने यथार्थ विश्वास हुनु । नित्य, अनित्य, सार, असार, यथार्थ बोध हुनु ।

निर्वाण—जन्म मरणको चक्रदेखि छुटकारा पाउनु, दुःखको नाम निसाना नहुनु, चित्तको क्लेशहरू बिलकुलै निरोध हुनु, शान्ति, महाशान्ति, अनन्त शान्तिको पद पाउनु नै निर्वाण हुनु हो ।

इत्यादि परिशुद्ध र स्पष्ट धर्म हुनाले बौद्ध धर्म ठूलठूला विद्वानहरूले अपनाएर आज सारा विश्वमा फैलिएको छ ।

पछि ठूला ठूला आचार्यहरूले उपरोक्त सत्मार्गलाई बुझनु बुझाउन सजिलोको निमित्त सूक्ष्म सूक्ष्मज्ञानको मूर्ति बनाइ ज्ञान प्रज्ञा जति स्त्रीको मूर्ति ज्ञानलाई आर्लिङगन गर्ने उपाय जति पुरुषको मूर्ति, मूल जति शीर, आचरण जति

हात, त्याग जति पाद, हातमा लिएका सामान, पाद मुनि दबाएका प्राणी रातो, नीलो आदि वर्ण यो सबै ज्ञानको अर्थ मिलाई मूर्ति संकलन गरे ।

कसैले मूर्तिद्वारा, कसैले विधिद्वारा, कसैले तन्त्र, कसैले मन्त्रद्वारा आफ्नो आफ्नो चर्यापूर्ण गर्दै छन् । कसैले त्यही ज्ञान ध्यानमा कुरा मिलाएर लौकिक सुख अर्थात् इन्द्रिय सुख विलासमा भूलीरहेका छन् ।

थेरवादी बुद्ध शासनमा गौतम बुद्धको वचनानुसार जस्ताको तस्तै परम्परा चलीआएको छ । ती बुद्धवचना-मृतमा सूक्ष्मानु सूक्ष्म परमार्थ ज्ञानहरूको मूर्ति संकलन गरी आफ्ना आफ्ना विचारका कुराहरू मिलाएर सर्वास्तिवादको नामले गौतम बुद्धको सद्धर्म मानी आएका हुन् ।

नेपालवासी नेवार जातीहरू मध्ये बज्राचार्य, शाक्य, तुलाधर, ताम्राकार, कंसाकार, रंजितकार, कारंजित, मानन्धर, डंगोल र केही श्रेष्ठ इत्यादि जातिहरू महायान र श्रावकयानमा विभक्त भएका छन् ।

श्रावकयान जति भगवान् बुद्धका अनुयायी हुन् । महायान जति बुद्धत्वको कामना गरी बोधिचर्या अर्थाति दशपारमीता पूर्ण गर्नु पर्नि ध्यान दिएर प्राणीमात्रलाई करुणा राखी आफ्नो चर्या पालन गर्ने हुन् ।

तन्त्रयान, बज्रयान, गुह्ययान र सहजयान इत्यादि महायानद्वारा प्रादुर्भाव भएका छन् । त्यस्तै तिबेतन, श्यार्पा, तामाङ्ग, थकाली, लाच्चे, गुरु, मगर, राई, लिम्बु, कागतेहरूमा पनि—ध्युलुक्या, निङ्गमा, साडाकपा, काग्युर्पा, धुट्यो इत्यादिले आफ्ना आफ्ना चर्या पालन

गरेका छन् र उनिहरू सबै बौद्धधर्मबाट नै विभक्त भएका हुन् ।

तरिका र चर्चा विधिमा अनेक भएता पनि मूलगुरु बा शरणागत उही बुद्ध, धर्म, संघ नै हुन् । तसर्थे एउटै धर्म मानी आएका बौद्धहरू आज परस्पर द्वेषभावको दृष्टिपात गरी हाम्रो राम्रो तिम्रो नराम्रो भनी द्वेषभाव गर्नु बिलकुलै भूल हो । भगवान् बुद्धको धर्ममा—बौद्ध, अबौद्ध नमानी प्राणी मात्रलाई मैत्रीपूर्ण दृष्टिले हेरी समदर्शी हुनु नै बुद्ध वचनको सार हो । हुन पनि ही, समदर्शी बिना चित्त शुद्ध हुनु असंभव छ । सबैसिर मेल-मिलाप गरी ज्ञान पाउनाका लागि आफुले जान्ने साथीलाई बताउनु, साथीको ज्ञान आफुले पनि सुन्नु, सुनेर आफुलाई रुचि लागेको मनमा धारण गर्नु ज्ञानानुन्वेषीको कर्तव्य हो ।

“हाम्रो धर्म ठूलो, हाम्रो गुरु ठूला हुन् । जस्तै होस् गुरुले दिएको ज्ञान छोड्नु हुँदैन” भनी रुदिवादी विचार लिनु ज्ञान मार्गको बाटो नदेख्नु हो । रुदिवादी विचार लिएमा सत्मार्ग प्राप्त हुन सक्तैन । सारिपुत्र मौद्गल्यायनले ज्ञै ज्ञान पाउनाका निर्ति खोजी गरीहरू पछ, तवमात्र हामीले सत्मार्ग पाउन सक्छौं । भेद भाव र रुदिवादीताले न सत्ज्ञान पाउनु सकिन्छ न चित्त शुद्ध हुन सक्छ ।

चित्त शुद्ध गर्नेको लागि नै धर्म खडा भएको हो । धर्म रक्षाको लागि अशुद्ध चित्त हुनु हुन्न । भेदभाव र द्वेषभावले चित्त शुद्ध हुन्न भन्ने कुरा सम्भव छैन ।

दुःखबाट मुक्त हुनको निर्ति धर्म गर्नु पर्ने हो । चित्त शुद्ध भएन भने दुःखबाट कहीले पनि मुक्त हुन सकिन्न । जुन उपायले जुन ज्ञानले चित्त शुद्ध गरी दुःखबाट मुक्त हुन सकिन्छ त्यस्तै ज्ञानको निर्ति खोजी गर्नु र छलफल गर्नु आवश्यक छ ।

आफ्नो र अरुको कल्याणको लागि धर्म गर्ने हो भने आफुले जानेको, आफुले अनुभव गरीसकेको, आफुलाई विश्वास भएको ज्ञान गुप्त गर्नु उचित होइन । ज्ञान अन्वेषकहरूलाई बताई धर्मको विकाश गर्नु पछ । अरुले बताएको आफुले पनि सुन्नु, सुनेर रुचिलागेको स्वीकार गर्नु ।

आफ्नु गुरुले बताएको बाहेक अरुले भनेको ज्ञान कस्तै राम्रो भएता पनि स्वीकार गर्नु हुँदैन भन्ने अन्ध-विश्वासमा लाग्नु एकदम् भूल हो ।

धर्मको सुधार, बहुजन हित, चित्तको शुद्धि मेल मिलापको बुद्धि नभैकन अलमल ज्ञानको छलफल, यो सिद्धान्तलाई मानेर, उत्तम उत्तम पर्व दिनमा सबै बौद्धहरू मिलीजुली सहर्ष महोत्सव मनाउनु बौद्धहरू वा अबौद्धहरूको अमूल्य कर्तव्य हो । ❁

नेपाली, चाइनीज व भारतीय लाकां, चण्पल व मोजाया लागी सदां लुमंका दिसँ ।

दबलकाजी तुलाधर
१०/८ लाकां ज्यासः, भोटाहिटी

बर्मीतयेगु शिस्टाचार व इमिगु संस्कृति

— मागुणवती “सासन धज धम्माचरिय”

अनु० भिक्षु बुद्धघोष

बर्मी जातिपिनि बाज्या तापा बाज्या पिनिगु
पालनिसें त्रिरत्न माँ-बौ व गुरुपिन्त आदर गौरव तयेगु
चलन दु । खँ ल्हाय् ससेनिसें थः मचाखाचा तयेत बुद्ध धर्म
संघ व माँ-बौ गुरुपिन्त वन्दना यायेगु स्यनातइ व थथे—

बुद्ध गुणो अनन्तो ।

धर्म गुणो अनन्तो ।

संघ गुणो अनन्तो ।

मातापितु गुणो अनन्तो ।

आचरिय गुणो अनन्तो ।

थुपि अनन्त गुण, दुर्पि न्याम्हेसित जि सदा नं
वन्दना याना धका स्यना बी धुंका बहनी द्यने तयेका न च्वे
धयाथेंतुं वन्दना याना द्यनी । द्यने न्ह्यो नं बुद्ध वन्दना
मदयकं द्यनी मखु । बुद्ध वन्दनायाय् धुंका बाज्या अजि
माँ-बौपिन्त वन्दनायाना द्यनी । वन्दना याइगु बखते बाज्या
अजिपिसं मान बढे जुइमा, भय मदयेमा दीर्घायु जुइमा,
सत्पुरुषपिनिगु धमे पालन याये फयेमा धका आशीर्वाद
विइ । मस्तेसं छलपोलपिनिगु आशीर्वाद शीरे लायेमा
धाइ ।

गारबोच निवातो च धयागु मङ्गलसूत्र देशना
अनुसारं भिक्षु संवर्पि व थकालिपि माँ बौ गुरुपिनिगु ह्योने
वने मालीगु बखते छ्यों क्वच्छुना वनी । थकालिपिसं छुं
वस्तु हिं धका धाइगु बखते अनादर रूपं वांछवया मध्युस्य
सतीसानं तापासानं आदर पूर्वक निपालहातं विइ । भन्तेपि
बा थकालिपि क्वे बिज्याना च्वन धाःसा मचापि च्वे गवले
च्वनी मखु । विशेष याना भन्तेपि नाप समान आसने

च्वनी मखु । माँ बौ धयार्पि पूर्वचार्य धयातःगु अनुसारं
थःपिनि काये म्हायपिन्त मचाँनिसें च्वे धया तयागु
अनुसारं आदर गौरव तयेगु स्यना बिया च्वनी । थ्व जुलसाँ
बर्मी तयेगु शिष्टाचार जुल ।

मचातयेगु नुगः क्यातुगु जुया निर्ति च्वे च्वंपिसं
गथे गथेयात अथे अथे हे अनुकरण याइगु जुया च्वन गथे
कुम्हानं चायागु थःमं धयागु थल बल दयेकीये थःपिनि
काय् म्हाय् शिक्षित यायेत माँ बौ जुया च्वंपिसं बाँबाँलागु
नियम दयेका इमित शिक्षा उपदेश मचाँनिसें बीमाःगु
आवश्यक जुया च्वन ।

बर्मी तयेगु परम्परा अनुसारं कर्म खँकेगु धका
थः काय् म्हायपिन्त बुद्ध शासने तयेत श्रामणेर यायेगु
अनागारिका यायेगु चलन दु । दीर्घकाल तक च्वने मफुर्पि
नहेनु जक प्रवजित जुया गृहस्थी च्वनी । माँ बौपिसं थः
मस्तेत खुदै न्हेदै दुबलेनिसें थः शरण वना च्वनागु विहारया
थकालिम्ह भिक्षु गुरुयाथाय् यंका अनहे च्वनेगु याना गुरुयात
तःल्हाइ । गुरुयाथाय् लःल्हाइगु बखते नं जिमि मस्तेत
छपिसं सोया गुकथं ज्ञानी गुणी जुइगु खः उकथं सोया
याना बिज्याहु । ल्हा तुति तोमध्वीव गा । ब्वबी माथाय्
ब्वःबिया दाय माथाय् दाया नं बिज्याहु ।

गुरु जूम्ह भन्ते नं थःशिष्य भापा शिष्ययात विद्या
स्यना बीगुली शिक्षित यायगुली ध्यानतया स्यनेकने याइ ।
गवले गवले धयागु खँ मन्यन धायव बोनं विइ दानं दाइ ।
गुरु जुया च्वंम्ह भन्ते नं ब्वविया बा दाया छें बिस्युंवन
धाःसा माँ बौपिसं छ छाये वयागु धका न्यनी । छं गोक
दायके धुन धका न्यनी, निको स्वको दायके धुन धका

धाइगु बखते माँ बौपिसं गुलिगुलि गुरुपिसं व्वबी दाइ
उलिडलि छिपि ज्ञानी जुइ धका सीकि धाइ । छिमित
व्वब्बूगु दागु छिमित हे भि यायत खः धका न्वाना
विहारेतुं तथे यंकी ।

उपि मस्त विद्यार्थी जीवनं, आमणेर, श्रामणेरं भिक्षु-
भावे परिवर्तनं जुजुं थाहाँ वनी । थः गुरु पिन्त आदर
गौरब रुन ज्ञन तयावं यंकी ।

बर्मीत्य् जन्मनिसे क्या मरण तक भन्तेपि
निमन्त्रणा याना थःगु कार्यं सिधेकी । थः शरण वना
च्वनाम्ह भन्तेयात भोजन चीवर, आसन व वासः थुपि चतु
प्रत्ययद्वारा सेवा याना च्वनी । भन्ते व दायक लः व दुरुथे
घनिष्ठ सम्बन्ध दुगुलि धर्म सम्बन्धी शासन सम्बन्धी कार्यं
दायकं धन खर्च याए माथाय् धन खर्च याना ज्यायाना वी
माथाय् ज्यायाना ग्वाहालि याइ ।

थः शरण वना च्वनागु विहारे सुं भिक्षुपि विरामी
जुल धा:सा दातापि वया हेरविचार यावह । विरामी
भिक्षुयात अनुकूलगु भोजन वासः दान बीहइ । हानं विहार
स्थन धा:सा दातापिसं थःमं जिम्मा क्या भिकी । चीवर
विषय नं वर्षावास च्वने न्ह्यो वर्षावास चीवर वर्षावास
धुंका कथित चीवर दान याई । थुगु रूपं दातापिनिपाखे
थःगु कर्तव्यं यायेमाःगु पूर्वकं याइ । भिक्षुपिनि छुं दुःख
तकलिफ मदेक जीवन हनी । दातापिसं थःगु कर्तव्यं पूर्वकुथे
विहारया नायक भन्ते नं दातापिसं प्रमाद बस छुं मखुगु
ज्यायात धा:सा माःगु उपदेश विह । दातापिन्त जक मखु
विहारे च्वर्पि थः शिष्यपिन्त थुगु हे रूपं उपदेश याना
विज्याइ ।

परस्पर सहयोग धइथे दायकपिसं र्मिगुयात
धा:सा गुरु जुया च्वंह नायक भन्ते नं उपदेश याना
विज्याइ । भन्तेपिसं शासन सम्बन्धि मल्वेक छुं मखुगु ज्या
सन धा:सा दायकपिसं विनम्र पूर्वक धया होश विह । थथे
परस्पर सहानुभूति दयका शासन सम्बन्धि ज्या याना च्वंगु
ज्या निंति बर्मा देशे थौतक बुद्ध शासन स्थिर जुया च्वन ।

हानं खमा, जागरिय, उट्टान, संविभाग, दया,
इक्खना घयागु नायक याके दयेमाःगु गुण अनुसारं—

सहनशील दयकेगु ।

जागृत जुया च्वनेगु ।

उद्योग वीर्यं दयका च्वनेगु ।

लाभ जूगु इना चना बीगु ।

दया तयेगु ।

विवेक विचार तया स्वेगु ।

उक्त गुण खुगुलि पूर्ण जुया च्वर्पि नायक भन्तेन
थः शिष्यपिन्त ओवाद उपदेश विया च्वंगु कारणं नं थः
शिष्यपि जिक्षित जुया च्वनी ।

बर्माया परस्परा अनुसारं थः गुरुपिन्त माँ बौपिन्त
दें स्वक क्षमा प्रार्थना याइ । वर्षावास न्ह्यो छको वर्षावास
धुंका छको न्ह्यदें खुन्तु छको । क्षमा प्रार्थना याइबले
दच्छिया भित्रे काय वाक् चित्तं छुं अपराध यानागु दत
धा:सा छलपोलं जित कृपा तस्ये क्षमा याना विज्याहु
धका क्षमा फवनी ।

थ जुलसाँ बर्मीत्यगु शिस्टाचार व संस्कृति संक्षिप्तं
च्वयागु जुल ।

नुगः चक्रकंकि

- भिक्षु धर्मवंश, बलम्बु

धात्यें धाय माल धाःसा धर्म धयागु हे नुगः
चक्रकंकेगुयात धाइ। थव अपुगु खैं मखु। थुकिया लागी
सत्संगत भिनेमाः विचाः नं याये फयकेमा।

मेखतं धायमाल धाःसा मनयात थम्हं धयायें तये
फयके माः। मनं धाःये थः च्वनेगु मखु। मर्म धाःये
च्वनकि अभिमान वढेजवी। अथे अभिमान याना नं झीगु
मने भगवान् बुद्ध दु धका हाला च्वनी। झीगु नुगले राग
द्वेष मोहया मि च्याना च्वंगु दु अले गनं मन यच्चुइ गनं
भगवान् बुद्ध दुहाँ वइ। गन सत्य दइ अन भगवान् दइ।
सत्य व धर्म दयेके योसा, नुगः यच्चुके मंदुसा मनेच्वंगु राग
द्वेष व मोह रूपी मि स्याना छोयमाः।

भगवान् बुद्ध म्हसीकेत व बुद्धया सरण वनाच्वना
धायत न्हापाँ धर्म खंकेमाः। बुद्धं धया विजयागु दु योगिलानं
उपट्राति सो मं उपट्राति अर्थाति गुम्हेसिनं रोगिया सेवा
याइ वं जिगु (बुद्धयागु) सेवा यागु ज्वी। परोपकारया ज्या
याना हे जक बुद्ध म्हसी, बुद्धया शरण वना ज्वी। थुकथं
धर्म थ्वीका यंके फुसा धात्यें बुद्ध खंगु ज्वी। उकि बुद्धं
धया विजयागु दु—यो धर्मं पस्सति सो मं पस्सति—अर्थाति
गुम्हेसिनं धर्मं (सत्य) यात खनी वं जित (बुद्धयात) खंगु
ज्वी।

नुगःले मैत्री, करुणा, मुदिता व उपेक्षा भाव तया
नुगः चक्रकंके फुसा जक कल्याण ज्वी।

—०—

थः भिसा जगत भि

- श्रामणर सुमन

थः भिसा जगत भि, थः मर्भिसा सुनं मर्भि,
मेपिन्त मर्भि धया थः भि जुइ मखु,
थःत थःम्हं म्हमस्यु मेपिन्त वं छु म्हसी,
कतः पिनि छ्यने सि ब्वाँय् जूगु खैं,
थःगु छ्यने किसि ब्वाँय् जूगु मखैं,
धायगु कतः कितः जुइगु थःत,
दाजु, किजा, तता केहें पासा भाइर्पि,
खः मखु छ्यक थःथः पिसं थ्वीकि

दोष मर्दुर्पि मनूत लोके सुजक दै,
खने मदुगु व, खने दुगु थुलि फरक,
थःगु न्हाय ध्यना स्वर्ग खनीगु ज्या,
थःथः पिसं सुना नं याय मते न्हाँ,
भि मर्भि ज्वीगु थः थःम्हं दयेकी,
शुद्ध व अशुद्ध धयागु थः थःगु ल्हाती,
बुद्धं बिल उपदेश थःत थःम्हं म्हसीका,
क्यना विजयात लँपु बहुजन हित सीका

- १ -

Bodhisattas

—by Ven. K. Dhammananda, Mahasthavir

Bodhisattas are those who are in the process of selftraining in order to attain Supreme Enlightenment.

Theravada Buddhists do not agree with those who believe that everyone must become a Buddha in order to attain Nibbana. In the Mahayana school of thought, certain names of Buddhas are mentioned that are certainly not historical Buddhas. Since they are not historical Buddhas, Theravadians do not pay much attention to them. Nor do they pray to Bodhisattas in order to gain their salvation. They do not believe that Bodhisattas have the power to save others. Bodhisattas are those who try to attain Buddhahood through their self-purification. Unless Bodhisattas attain their enlightenment, they cannot show the real path for the salvation of others. The notion that certain Bodhisattas are waiting in Sukhawati (Pure abode) without attaining Nibbana in order to help all those who pary to them, is a notion that is foreign to the fundamental teachings of the Buddha. The-

ravada Buddhists do not agree with those who believe that certain Buddhas and Bodhisattas voluntarily remain in Sukhawati (Pure abode) without attaining Nibbana until every living being, finds his salvation. When they talk about every leving being, they might have thought only of the living beings on this particular planet; but they have not realised that there are numerous planets where according to the Buddha, there are other living being attains Nibbana (Nirwana). The task is clearly impossible for as long as being are enslaved by ignorance and selfish desire, there can be no end to the cycle of beings.

A Bodhisattas need not necessarily be a Buddhist. We may find ever-loving Bodhisattas among Budhists to-day, though they may be unaware of their lofty aspirations, and Bodhisattas may also be among other religionists as well.

This issue of the Bodhisattas accounts for the main difference between the Theravada and Mahayana schools. ☺

Sayings of the Buddha

The Highest Gift

1. The gift of Truth excels all other gifts.

How To See The Buddha

2. One who sees my teachings sees me.

How To Serve The Buddha

3. One who serves the sick serves me.

Accept Truth

4. If you find Truth in other religions you are at liberty to accept that truth.

Don't Accept Anything Blindly

5. One should not accept anything with mere faith; but one should use one's common sense and intelligence before accepting anything.

The Ancient Law

6. In this world hatreds are never appeased by hatreds. They are appeased by love alone. This is the ancient law.

Don't Go To Extremes

7. Practise the Middle Path without going to extremes in every aspect of your life,

Loving-Kindness

8. Radiate your loving-kindness to every living-being without any discrimination.

How To Protect Yourself

9. He who leads a righteous way of life, will find that noble virtue itself to protect and guide him.

Don't Worry

10. When your physical body is sick don't allow your mind also to be sick.

Return Good For Evil

11. You must learn how to return good for evil.

Highest Virtues

12. Tolerance, patience and understanding are the highest virtues every man should develop.

Reap What You Sow

13. We are the results of what we were and we will be the results of what we are.

Blessed People

14. Blessed are they who earn their living without hurting others.

बौद्ध गतिविधि

मुनि विहारया गतिविधि

द्वप मुनिविहारे आश्विन ३० गते भिक्षु रत्नज्योतिया वर्षावास सिधगु उपलक्षे भिक्षु संघपित्त ऐष्टपरिस्कार दान यागु वेलस स्थानीय विहारया उपासक उपासिकापिति श्री सम्यकरत्न बज्राचार्य विहारे विमज्यागु बारे आपालं चर्चा जुल । अथवे खँ समाधान यायेत पूज्य बुद्धघोष व ज्ञानपूर्णिक भन्तेपिंसं न्याय व अन्याययात विचार याना उपासकपिति निवेदनयात बुद्धघोष भन्ते न स्वीकार याना पौ छपौ च्वया विज्यात । पौ थथे खः—

सम्यकरत्न उपासक,

शुभ कल्याण ज्वीमा ।

जि मुनि विहारे भिक्षु रत्नज्योतिया वर्षावास सिधगुया उपलक्षे निमन्त्रणा यागुर्लि वयाच्वना । छर्णि विमज्यागुर्लि थन मुख्य मुख्यपि उपासकपिति मन सुख मदयेका च्वन । आशाकाजी, गणेशमान, संघरत्न, राम-कृष्णपिंस “बुद्धघोष भन्ते न सम्यकरत्न गुरुंयात पौ छपौ च्वया विज्यासा वसपोल विज्याइ” धाःगुलि जि इमिगु वचन अनुसारं छपित्त थव पौ च्वयाच्वना । मेता खँ थन छलफल याय् ।

छपिति

भिक्षु बुद्धघोष

थव पौ प्राप्त ज्वीवं सम्यकरत्न गुरुं मुनि विहारे विज्यात । वसपोल विज्यायवं उपासकपिसं सहर्षं स्वागतयात । अनंलि श्री रामकृष्णं नंवाना धयादिल—सम्यकरत्न गुरुं विहारे विमज्यागुर्लि जिमित साप अपसोच दु ।

अनं लिपा सम्यकरत्नजुं नंवाना धया विज्यात धर्म पासापिंसं जित लुमंके स्वागतयागु जि गुबले नं लोमंके कइ मखु । जि विहारे मवयागु कारण दु । विहारया संचालन न्याय रूपं ज्वीमाः । सुं मिंजं बा मिसा श्रामणेर व अनगारिका ज्वी धायवं तुरन्त यायेगु न्याय लाकि अन्याय ? अथे ज्या यायेत संघयात सूचना बिइगु व उपासकपित्त सूचना बिया सलाह कायेगु बाँला जू । इत्यादि खँ धया विज्याना भिक्षु संघ न्हावले विहारे विज्याका सेवा याय् दयमा धंगु वसपोलया वाक्ययात सकसिनं सहर्षं अनुमोदनयात ।

अनं लिपा पूज्य रत्नज्योति भन्तेयात वन्दना याय्वं भन्ते नं सुखी ज्वीमा धका आशीर्वाद बिया विज्यागु न्यना भिक्षु ज्ञानपूर्णिकं लयताया धया विज्यात—वर्षावासया भोजन यानागु सार्थक जुल धका मैत्री, करुणा, मुदिता व उपेक्षाया खँ कना विज्यात ।

सी मानि धयागु लुमंकेमा:

गत २५ कार्तिक २०३० सकिमना पुन्ही खुनु आनन्दकुटी स्थित लंका चैत्य पूजा स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलया तत्वावधाने भव्य रूपं जुल । सुथंनिसें ज्ञानमाला भजन जुल । अनंलिपा श्रामणेर उपगुप्तयापाखें बुद्धपूजा ज्वी धुंका पूज्य अमृतानन्द महास्थविरपाखें धमंदेशना जुल । वसपोलं धया विज्यात बानि धयागु मचाँनिसें छ्यला यंकेमाः । मखुसा सी तेका वहे संस्कार व चेतना वयाच्वने यो ।

ज्या याइपित्त मरणानुसृति अर्थात् सी मानि

धयागु होश बीमा । अले यायमाःगु ज्या सी न्हो याना तिनि तोति । बुद्धि मगापित्त सी मानि धका लुमंका बी मज्यू हैं । छाय्कि सी मानि धयागु न्यना मूखंतसे मखुथे थ्वीका सावक नया मोज याना वनेगु मती तइ । बुद्धि दुपिसं अथे मती तइ मखु । बुद्धिवानपिसं जनहितपाखे धयानतया छुं नं छुं परोपकार ज्या याना जक सिनावनेमाः धका मती तइ ।

वसपोलं धया विज्यात—भगवान् बुद्धि परिनिर्वाण उवी तेका सुभद्र धयाम्ह परिद्राजक छम्ह ज्ञानया खँ न्यने धका वल । अबले आनन्दं वयात पनातल । आः बुद्ध्यात तकलिफ बीगु समय मखु । थ्व खँ बुद्धंसिया धया विज्यात—

आनन्दं सुभद्रयात पनेमते । व जित दुःखबीत बोम्ह मखु ज्ञान लाभ यायेत बोम्ह खः थन छोर्याहि ।

थ्व हे खँ कया भिक्षु अमृतानन्द महास्थविरं धया विज्यात—झी धाःसा तोह जक तयेगु बानि । कपास्या, प्वास्या, सेखंचाचा इत्यादि । बुद्ध तोह तये मसः ।

वसपोलं थःगु खँ न्ह्यथना धया विज्यात जिनं तोह तया गनं निमन्त्रणा मवना बाखँ मकना । अथे धका थः सुंक द्यना जक मच्वना । थः नं रक्तचाप (ब्लडप्रेसर) रोगं पिडित जुया च्वना । एसाँ सी न्हो थःगु तःधंगु मनोकामना छगु पुरे यायेगु इच्छा खः । व इच्छा खः बुद्धकालीन समाज सम्बन्धी न्हेगु ग्रन्थ च्वया छापे यायेगु । आः बुद्धकालीन महिला नापं प्यंगु पिहाँवये धुंकल । बुद्धकालीन परिद्राजक प्रे से वनाच्वने धुंकल । बुद्धकालीन श्रावक व श्राविका भविष्यथा प्वायेतिनि ।

वसपोलं छगु भविष्यवाणी याना धया विज्यात—हानं नीदं लिपा बुद्धधर्म सापसंक च्याना वइतिनि । अबले बुद्धकालीन साहित्यया माँग यक्व दैतिनि भिक्षु धर्मवंशं दानया बारे नंवाना धया विज्यात—लडामे वना त्याकेगु व दान बीगु बरावर जू ।

थाइ बुद्धमूर्ति विहार निर्माणया लागि श्री राजमान उपासक पाखे उठे जूगु चन्दा : -

कानु रेष्टुर्रा, वढ	५१-
ज्ञानशोभा	११-
निलशोभा	११-
स्वयंकार	७१-
जोगमाया	११-
कुशावती	१०१-

भोजनोपरान्तं परित्राणं पाठ जुल । अनं लिपा भिक्षु अश्वघोषं धर्मदेशना कार्यक्रम सम्पन्न याना विज्यात ।

भक्तपुर बौद्ध संघया ल्यज्या

१२ कार्तिक २०३० भक्तपुर बौद्ध संघया पदाधिकार ल्यजा निम्नप्रकारं जूगु समाचार दु—

सभापति श्री संधरत्न शाक्य, उप-सभापति श्री पूर्णचन्द्र शाक्य, सचिव श्री सिद्धिरत्न शाक्य, उप-सचिव श्री जुजुभाइ बज्राचार्य, कोषाध्यक्ष श्री भीमराज बज्राचार्य संह-कोषाध्यक्ष श्री रामकृष्ण वैद्य, सदस्यपि— श्री बाबुकाजी बज्राचार्य, श्री बागबज्र बज्राचार्य, श्री सप्तरत्न शाक्य, श्री धर्मसुन्दर शाक्य, मायादेवी शाक्य ।

गणमहाविहारे लसकुस

मंगोलिया बौद्ध संघ व एशिया बौद्ध संघया अध्यक्ष तथा मंगोलिगाया मुख्य लामा हृष्वोलामा समाजिय गम्बो-जाभया नेतृत्वये मंगोलिया बौद्ध सद्भावना प्रतिनिधि मंडलयात स्थानीय गणमहाविहारे २१ कार्तिक २०३० खुनु स्वागय समारोह जुल ।

उक्त स्वागत समारोह भिक्षु सुबोधानन्द महास्थ-विरपाखे पञ्चशील प्रदानं जुल ।

भिक्षु सुदर्शनं स्वागत भाषण विसें धया विज्यात—मंगोलियनत गुलित धर्म भक्ति धयागु खँ तंजुर कंजुर ।

धयागु निवृती भाय् यागु धर्म ग्रन्थत दच्छिया दुने अनुवाद
याना छापेयागुलि अनुपान यायकु । मंगोलियन तयेगु
व्यवहार हे इपि सत्य व शान्ति प्रेमी धयागु सीदु । शान्ति
स्थापना यायेत क्रियाशील जू धयागु खैं न्हाथना बिज्यात ।

बुद्ध शासन सेवा समितिया सचिव भिक्षु सुमंगलं
गणमहाविहारया गतिविधिया परिचयविया धया बिज्यात—
श्व विहार स्थापना जूगु ज्ञिदतिनि दत । थुलिया भित्रे
ज्ञनिबार पतिकं बौद्धधर्म न्वकेगु ज्या शुरु जुल । थुकी
भाग कथा च्वर्पि विद्यार्थीत सलंस दु । न्हिन्हिं चिचिधिकर्पि
मन्त सच्छिति व्वना च्वर्पि दु । हालसाले स्वास्थ्य सेवाया
लागी सिद्धार्थ स्वास्थ्य सेवा सदन स्थापना जूगु खैं न्हाथना
बिज्यात ।

प्रत्युत्तर भाषण विसें हम्बोलामा गम्बोजां धया
बिज्यात—थनया बुद्ध धर्म प्रचार गतिविधि खना जिपि
साप खुशी दु ।

विश्वशान्ति सम्मेलन सारनाथे ज्वीगु दु जिपि उकी
भाग कायेत वयाच्चना । भिक्षु अमृतानन्दया पाखें निमन्त्रणा
वोगुलि जिपि नेपाले वयेखन ।

अब्ते हम्बोलामा गम्बोजां धया बिज्यात—सकले
मिलेचले जुया च्वनेगु हे बुद्धया सन्देश खः ।

बुद्धमूर्तिया आदान प्रदानं लिपा च्या पानया
आयोजना जुल ।

चैत्यपूजायात चन्दा

स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलया नत्वावधाने जुया
च्वंगु चैत्यपूजायात गुहालि बिडगु कथं स्वर्गीय साहु
चिकाजीया पुण्य स्मृतिस श्री साहु भाइराजा असं दौवहाया
पाखें दाँ ५०।—चन्दा प्रदान यागु दु ।

नंबुराय् बुद्धपूजा

२ मार्ग २०३० धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीया
सच्छ मनूतयेगु पुचः नमोबुद्धाय वना चैत्यपूजा यागु
समाचार दु ।

धर्मकीर्ति विहारमा स्वागत समारोह

२३ कार्तिक २०३० लामा गम्बोजाभको नेतृत्वमा
आउनु भएका मंगोलियाका बौद्ध सद्भावना मंडलको
सम्मानमा धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीद्वारा एक
समारोहको आयोजना गरिएको थियो ।

भिक्षु अमृतानन्द महास्थविहारद्वारा पञ्चशील प्रदान
पछि प्रतिनिधि मंडलको परिचयबाट उक्त समारोहको
शुभारम्भ भयो । सुश्री कमलतारा र निलशीभाहरूको
स्वागतगान पछि सुश्री प्रफुल्ल कमलद्वारा स्वागत भाषण
भयो । साथै मालाल्यार्पण पनि ।

धर्मवती अनगारिकाले धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन
गोष्ठीको गतिविधि बारे परिचय दिनु हुँदै भन्नुभयो—
उक्त गोष्ठी स्थापनाको उद्देश्य बुद्ध धर्मको अध्ययन तथा
प्रचार, पुस्तक र पत्रिका प्रकाशन र देश विदेशबाट आउनु
भएका बौद्ध विद्वानहरूसित विचार आदान प्रदानको साथै
स्वास्थ्य सेवा गर्नु पनि हो । यसै सन्दर्भमा दैनिक कार्य-
क्रमको सिहावलोकन गराउँदै भन्नु भयो कि—प्रतिदिन
विहान ६ बजे देखि ८ बजे सम्म केटाकेटीहरूलाई नैतिक
शिक्षा, प्रत्येक शुक्रबारको दिन साँझ ४ बजे देखि ६ बजे
सम्म हाइस्कूल र कलेजका छात्र छात्राहरूलाई बौद्ध शिक्षा
तथा पालिभाषा र स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षा दिइन्छ ।

माथै प्रत्येक पक्षको अन्तिम शुक्रबारमा पूज्य
अश्रुघोष भन्ने आफ्नो काममा व्यस्त हुँदा हुँदै पनि

बौद्ध अध्ययन गोष्ठीको अनुरोधमा बौद्ध कलाश लिइहनु
भएको कुराको उल्लेख पनि गर्नु भयो ।

त्यस्तै डा० थीरमान शाक्य र शिष्टर तारादेवी
तुलाधरहरूले आफ्नो अमूल्य समय दिएर निशुल्क स्वास्थ्य
सेवामा योगदान दिनु भएकोमा उहाँहरूप्रति कृतज्ञता
ज्ञापन गर्नु भयो ।

तत्पश्चात प्रतिनिधि मंडलका नेता लामा हस्तो-
जाभले प्रत्युत्तर भाषण दिनु हुँदै भन्नु भयो बुद्ध जन्मभूमि
नेपालमा हामी आउन पाएको श्रेयत आदरणीय भिक्षु
अमृतानन्द महास्थविरलाई छ ।

तपाईंहरूको यस्तो भव्य स्वागत समारोहको लागि
धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु । विशेष गरेर अध्ययन
गोष्ठीको रचनात्मक गतिविधि र बुद्ध धर्म प्रचारको कुरा
सुनेर हामीलाई सारै प्रेरणा र हौसला बढेको छ । बुद्ध
धर्ममा किया विहीन प्रचारलाई स्थान छैन । यस धर्मवीर्ति
बौद्ध अध्ययन गोष्ठी तरफबाट जुन रूपले रोपीहरूको
स्वास्थ्य सेवा भइरहेछ त्यो वास्तवमा बुद्धको सेवा नै हो ।
यो साँच्चै नै बुद्ध धर्मको प्रचार हो । एशियन बुद्धिष्ठ
एशोसिएसनमा पनि यस्तै जनहित हुने गरी बुद्ध धर्मको
प्रचार गरिनु पछं भने विचारको आदान प्रदान
भइरहेको छ भन्ने कुरा बताउँदै बुद्धको सिद्धान्त अनुसार
व्यावहारिक पक्षपाती गतिविधिहारा नै बुद्ध धर्म प्रचार
गरिनु पछं भन्ने विचार पनि व्यक्त गर्नु भयो ।

नेपालमा आएर ऐतिहासिक स्थलको दर्शन गर्नुको
साथै शान्ति प्रेरी सरल स्वभावका नेपाली जनतासित
भेटघाट गर्न पाएको कुरामा सन्तोष व्यक्त गर्नु भयो ।

प्रतिनिधि मंडलका अर्को एकजना सदस्यले आफ्नो
उद्गार व्यक्त गर्नु हुँदै भन्नुभयो सारा नेपाल कलाप्रदर्शनी
स्थल जस्तो लागेको छ ।

समारोहको अन्त्यमा दुवैतरफबाट उपहार आदान
प्रदान भइसके पछि सुश्री सुमन कमलले धन्यवाद ज्ञापन
गर्नु भयो ।

महापरित्राण पाठ

२४ कार्तिक २०३० चसाँदमा श्री हर्षवहादुर,
चन्द्रवहादुर मानन्धरहरूको आयोजनामा भिक्षु संघको
तरफबाट महापरित्राण पाठ सुसम्पन्न भयो ।

उक्त अवसरमा भिक्षु प्रज्ञानन्द महास्थविरबाट
पञ्चशील प्रदान पछि भिक्षु अमृतानन्द महास्थविरबाट
महापरित्राण सम्बन्धी प्रवचन दिनुभयो । चारै तर्फबाट
आउने भय विघ्नको तरण नै परित्राणको शाविदक अर्थ
बताउनु हुँदै परित्राण पाठ गर्ने भिक्षुहरूको शील शुद्ध हुनु
पछं र श्रवण गर्नेहरू पनि शीलवान हुनु पछं भन्ने कुरा
पनि बताउनु भयो ।

भिक्षु अमृतानन्दले नेपालमा बुद्ध धर्मबारे चर्चा
गर्नुको साथै इतिहासको दिग्दर्शन गराउँदै धर्मको दृष्टि-
कोणले नेपाल धनी छ । नेपालमा विहार, बहिः, स्वयम्भू र
बौद्धनाथ (खास्ति) आदि विवामान भएकोले बौद्धको
अस्तित्व छ । तर केही कारण वश भिक्षुहरूको लोप हुन
गएको छ । तथ पि नेपालीहरूको बुद्धिमतिलाई गर्दा
गृहस्थीको रूपमा भएर पनि गुर्जुहरूले बुद्ध धर्मलाई केही
मात्रामा रक्षा गरी राखेका छन् भन्ने कुराको अवगत
गराउनु भयो । यसैको क्रममा—कालान्तरमा फेरि काषाय
वस्त्रधारी भिक्षुहरूको प्रादुर्भाव हुन थाल्यो । थेरवादी
परम्पराको भिक्षुहरूको नेपालमा पदार्पण भए देखिन फेरि
ऐतिहासिक रूपले बुद्ध धर्मको प्रचार हुन थाल्यो । नेपालमा
बुद्ध धर्मको जरा बलियो भएकोले आज फेरि बुद्ध धर्म
झज्जल हुन थाल्यो ।

नेपालको थेरवादी परम्परामा भिक्षु प्रज्ञानन्द महास्थविर र स्वर्गीय धर्मलोक महास्थविर तथा महाप्रज्ञाको नाम उल्लेखनीय छ भन्नुभयो ।

भिक्षुहरूको काम अरू केही नभए पनि जनचेतना जागृत गर्नुको सार्थे भाषा सेवा भिक्षुहरूको तर्फबाट जुन किसिमले भइरहेको छ त्यो उल्लेखनीय छ भन्नुमा अत्युक्ति हुँदैन भन्ने कुरा पनि व्यक्त गर्नु भयो ।

अध्ययनको अभावमा बुद्ध धर्म पनि समय समयमा ढलमलिएको देखिन्छ । अतः अध्ययन आवश्यक छ । नेपालमा बुद्ध धर्मको पढाइ भिक्षु बुद्धघोषले त्रिशूली सुगतपुर विहार देखि शुरू गरेका थिए । अहिले गणमहाविहारमा, प्रत्येक शनिबारमा र धर्मकीर्ति विहारमा प्रतिदिन बालझालिकाहरूलाई बौद्ध शिक्षा दिइरहेको र त्यस्तै अरू अरू विहारहरूमा पनि बौद्ध शिक्षा सम्बन्धी पढाइ चालु भइरहेकोमा हर्षप्रकट गर्नु भयो ।

बर्मा र थाइलैण्डको बौद्ध तीर्थयात्रा

भिक्षु सुमंगलको नेतृत्वमा १७ जना बौद्ध उपासक उपासिकाहरूको एक टोली बर्मा र थाइलैण्डको बौद्ध ऐतिहासिक स्थल दर्शनार्थ प्रस्थान गरेको समाचार छ ।

त्रिशूलीमा उद्घाटन समारोह

२५ कार्तिक २०३० त्रिशूली पारी चैत्यस्थित डाँडामा दिवंगत श्री कृष्णदास रञ्जितकारको पुण्यस्मृतिमा श्रीमती रञ्जितकारद्वारा निर्मित ध्यानकुटी सत्तलको उद्घाटन समारोह भएको छ । उक्त अवसरमा भिक्षु मेधंकरबाट चैत्यपूजा सम्पन्न भएको समाचार छ ।

मंगोलियन प्रतिनिधि मंडलको प्रस्थान

आनन्दकुटी विहारको निमन्त्रणामा आउनु भएको मंगोलियन सद्गावना बौद्ध प्रतिनिधि मंडल गत २० कार्तिक देखि २४ गतेसम्म काठमाडौंमा बसी सारनाथको लागि प्रस्थान गन्यो ।

चैत्यपूजा

१६ मार्ग २०२० धर्मकीर्ति विहारको ७ नम्बर उपासिका समूहको आयोजनामा श्रीघः विहारस्थित चैत्य पूजा भव्यरूपमा सम्पन्न भएको समाचार छ । उक्त चैत्य पूजामा भिक्षुहरू र अनगारिकाहरूको उपस्थिति थियो र स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलको कार्यक्रम पनि थियो ।

लुम्बिनी विकास सहयोग समिति

२५ कार्तिक २०३० लुम्बिनी विकासको लागि सहयोग प्रदान गर्न नुवाकोटमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा सात सदस्यीय लुम्बिनी विकास सहयोग समिति गठन भयो ।

उक्त समितिको उपाध्यक्षमा भिक्षु मेधंकर, श्री धर्मरत्न शाक्य, सचिव तथा सदस्यहरूमा श्री बीधिरत शाक्य, श्री शारदामान श्रेष्ठ श्री पद्मरत्न शाक्य र श्री गणेशभक्त श्रेष्ठ हुनुहुन्छ ।

नेपालीमा छैन भन्नु पढैन

पद्मुहोस् !

बौद्ध साहित्यका अमूल्य रत्नहरू

बौद्ध विद्वान आचार्य भिक्षु अमृतानन्दद्वारा त्रिपिटक प्राचीन पालि (भाषा) साहित्यबाट
खोजपूर्ण संकलित तथा अनुदित सरल तथा सुगमता पूर्वक आफैनै नेपाली भाषामा—

(१) बुद्धकालीन ब्राह्मण—यस ग्रन्थमा बुद्धको समयका क-कस्तो ब्राह्मण-पण्डितहरू
बुद्धकहाँ गई छलफल गर्दा रहेछन् भन्ने र बुद्धले ब्राह्मण-पण्डितहरूसँग कुन तरिकाले
छलफल गर्नु हुँदोरहेछ भन्ने कुराहरूका साथ त्यसताकाका ब्राह्मणहरूको मनोभावना
कस्तो रहेछ भन्ने कुराहरू पनि पाइन्छन् । ४०० भन्दा बढी पृष्ठको रु. ७/- मात्र ।

(२) बुद्धकालीन गृहस्थीहरू—यस ग्रन्थमा गृहस्थी भावमै क-कस्ता ध्यान-भावना
तथा विशिष्ट गुण धर्महरू हासिल गर्न सकदा रहेछन् भन्ने कुराहरूको ज्वलन्त
उदाहरणहरू पाइन्छन् । साथै गार्हस्थ्य जीवनोपयोगी अनेक कुराहरू, गृहस्थीहरूले
कसरी पैसा सुरक्षा गर्ने, कसरी खर्च गर्ने भन्ने अर्थनीति सम्बन्धी चरित्र कथाहरूले
शृंगारिएको छ । ५०० भन्दा बढी पृष्ठको रु. ८/- मात्र ।

(३) बुद्धकालीन राजपरिवार—यस ग्रन्थमा बुद्ध-समयका राजा-रजौटाहरूको चरित्र
कथाहरूका साथै बुद्धकालको राजतन्त्र र लिच्छवीहरूका गणतन्त्रको रूप-रेखा
झलिकाएको छ । राजनीतिका साथ त्यसताकाका सामाजिक जीवनका चरित्र कथाहरू
दर्शाईएका छन् । ६०० भन्दा बढी पृष्ठको रु. १०/- मात्र ।

(४) बुद्धकालीन महिलाहरू—यस ग्रन्थमा बुद्ध समकालीन दश महिलाहरूका चरित्र
चित्रण भएको छ । यी महिलाहरूका चरित्र कथाबाट गृहस्थी दाम्पत्य-जीवन कसरी
सुखमय हुन सक्छन् भन्ने कुराको ज्वलन्त उदाहरणको अतिरिक्त यसबाट वर्तमान
गार्हस्थ्य दाम्पत्य-जीवन सुखमय बनाउनको निमित्त पनि धेरै अर्ति-बुद्धिहरू पाइन्छ
र महिलाहरूद्वारा समाजको कतिसम्म हित-सुख हुँदोरहेछ भन्ने इत्यादि कुराहरू प्रष्ट
गरेको छ । ५०० पृष्ठ भन्दा बढी पृष्ठको रु. ८/- मात्र ।

यी पुस्तकहरू पाइने ठेगाना

आनन्दकुटी, स्वयम्भू

श्रीघ: विहार, काठमाडौं

ध्यानकुटी, बनेपा

धर्मकोर्ति विहार, काठमाडौं

भक्त पुस्तक भण्डार, तीनधारा बनेपा

रत्न पुस्तक भण्डार, काठमाडौं

व्यवस्थापक भिक्षु महानाम, प्रकाशक—आनन्दकुटी विहार गुठी, स्वयम्भू, काठमाण्डू, नेपाल ।

मुद्रक—नेपाल प्रेस, ६/५९८ शुक्रवार, काठमाडौं । (फोन : ११०३३)